

PARLAMENT EWROPEW

2004

2009

Dokument ta' sessjoni

26.9.2007

B6-0362/2007 }
B6-0364/2007 }
B6-0366/2007 }
B6-0367/2007 } RC1

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI KONĠUNTA

imressqa skond l-Artikolu 103(4) tar-Regoli ta' Proċedura minn

- Karl von Wogau, Stefano Zappalà, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Hubert Pirker u Bogdan Klich, f'isem il-Grupp PPE-DE
- Ana Maria Gomes, Alain Hutchinson u Marie-Arlette Carlotti, f'isem il-Grupp PSE
- Annemie Neyts-Uyttebroeck, Philippe Morillon u Thierry Cornillet, f'isem il-Grupp ALDE
- Ryszard Czarnecki u Ġirts Valdis Kristovskis, f'isem il-Grupp UEN

li tiegħu post il-mozzjonijiet għal riżoluzzjoni mressqa mill-gruppi li ġejjin:

- ALDE (B6-0362/2007)
- UEN (B6-0364/2007)
- PSE (B6-0366/2007)
- PPE-DE (B6-0367/2007)

dwar l-operazzjoni ta' l-ESDP fiċ-Ċad u fir-Repubblika Afrikana Ċentrali (RAĊ)

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar l-operazzjoni ta' l-ESDP fiċ-Ċad u fir- Repubblika Afrikana Ċentrali (RAĊ)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-kunflitt fid-Darfur u l-impatt reġjonali wiesa', b'mod partikulari fuq in-naħa tal-Lvant taċ-Ċad u n-naħa tat-Tramuntana tar-Repubblika Afrikana Ċentrali (RAĊ),
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni 1706 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU tal-31 ta' Awissu 2006, li wriet li jridu jiġu indirizzati l-aspetti tas-sigurtà reġjonali sabiex tinkiseb paċi dejjiema fid-Darfur,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill għall-Affarijiet Ġenerali u r-Relazzjonijiet Esterni tat-23-24 ta' Lulju, li jitolbu 'lill-korpi kompetenti tiegħu jkomplu l-ippjanar bil-għan li tittiehed deċiżjoni dwar operazzjoni ta' tqarrib, fil-qafas tal-Politika Ewropea għas-Sigurtà u d-Difiża, bħala appoġġ għal preżenza multidimensjonali tan-NU fiċ-Ċad tal-Lvant u fil-Grigal tar-Repubblika Afrikana Ċentrali bil-għan li tittejjeb is-sigurtà f'dawk iz-zoni',
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni 1769(2007) tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU tal-31 ta' Lulju 2007 li tistabbilixxi, għal perjodu inizjali ta' 12-il xahar, operazzjoni ibrida bejn l-UA u n-NU fid-Darfur (UNAMID),
- wara li kkunsidra r-rapport ipprezentat fl-10 ta' Awissu 2007 mis-Segretarju-Ġenerali tan-NU, li jirrakkomanda li tintbagħat preżenza multi-dimensjonali fil-Lvant taċ-Ċad u fil-Grigal tar-Repubblika Afrikana Ċentrali, sabiex tittejjeb is-sigurtà tal-popolazzjonijiet rifugjati u ta' dawk li kellhom iħallu djarhom, tiffacilita l-provvista ta' l-għajjnuna umanitarja u tohloq il-kundizzjonijiet meħtieġa għall-hidma tar-rikostruzzjoni u ta' l-iżvilupp f'dawn iz-zoni,
- wara li kkunsidra l-laqgħa ta' Arusha dwar il-paċi fid-Darfur, li saret mit-3 sas-6 ta' Awissu 2007,
- wara li kkunsidra l-iffirmar f'N'Djamena fit-13 ta' Awissu 2007, fil-preżenza tal-komunità internazzjonali u tal-Kap ta' Stat taċ-Ċad, il-President Idriss Deby Itno, tal-ftehma politika bil-għan tat-tishih tal-proċess demokratiku fiċ-Ċad mill-partiti politiċi rilevanti kollha taċ-Ċad fil-maġġoranza u fl-oppożizzjoni,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni Presidenzjali tas-27 ta' Awissu 2007 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU li tikkonferma li lesta tistabbilixxi missjoni tan-NU fiċ-Ċad u li tilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni ta' l-UE li tagħti appoġġ permezz ta' missjoni militari ta' l-ESDP,
- wara li kkunsidra l-adozzjoni tal-'kuncett ta' l-immaniġġjar tal-kriżijiet' fl-10 ta' Settembru permezz ta' proċedura bil-miktub mill-Kunsill,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' Lulju 2007 dwar is-sitwazzjoni fid-Darfur,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 103 (4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

A. inkwetat hafna dwar is-sitwazzjoni umanitarja fiċ-Ċad li dejjem sejra għall-agħar fejn,

minhabba il-kunflitt fid-Darfur u l-konsegwenzi transkondinali ta' dan, madwar 238,000 refuġjat mis-Sudan, 44,600 refuġjat mir-Repubblika Afrikana Ċentrali u 170,000 persuna kellhom jitolqu arthom f'pajjiżhom stess (IDPs), huma ospitati fi tnaħ-il kamp mal-fruntiera tal-lvant taċ-Ċad mas-Sudan,

- B. preokkupat minhabba s-sitwazzjoni tas-sigurtà fil-parti tal-lvant taċ-Ċad li marret għall-aġar mill-2006 minhabba glied bejn forzi tas-sigurtà taċ-Ċad u ribelli taċ-Ċad, u l-inkursjonijiet ta' milizji Janjaweed u ta' gruppi armati mis-Sudan, kif ukoll minhabba l-brigantaġġ u l-attakki fuq organizzazzjonijiet umanitarji,
- C. billi l-popolazzjonijiet ċivili fil-Grigal tar-Repubblika Afrikana Ċentrali wkoll sofrew minn attakki ta' forzi ribelli mis-Sudan,
- D. billi jrid isir kontribut sabiex tizzied is-sigurtà f'dan ir-regjun affettwat mill-kunflitt tad-Darfur, bħala parti minn strateġija globali u reġjonali,
- E. billi l-istabbiltà fuq żmien twil fis-Sudan, fiċ-Ċad u fir-Repubblika Afrikana Ċentrali tehtieg ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem, ta' l-istat tad-dritt u tat-tmexxija tajba,
- F. filwaqt li jilqa' b'sodisfazzjon ir-Riżoluzzjoni 1769(2007) tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU li tawtorizza forza UA/NU ta' 26 000 suldat fid-Darfur, li tikkontribwixxi għall-paċi fir-regjun kollu flimkien ma' forza tal-pulizija tan-NU u l-operazzjoni ppjanata ta' l-ESDP fil-parti tal-lvant taċ-Ċad u fil-parti tat-tramuntana tar-Repubblika Afrikana Ċentrali,
- G. billi l-awtoritajiet taċ-Ċad u tar-Repubblika Afrikana Ċentrali kkonfermaw mas-Segretarju Ġenerali tan-NU li jaqblu li tintbagħat din il-preżenza multi-dimensjonali ta' l-UE,
- H. filwaqt li jappoġġja l-isforzi tas-Segretarju Ġenerali tan-NU Ban Ki-Moon biex tinstab soluzzjoni permezz ta' negozjati għall-kunflitt fid-Darfur billi jithegġew il-kuntatti bejn l-awtoritajiet Sudanizi u l-gruppi differenti tar-ribelli,
- I. filwaqt li jilqa' b'sodisfazzjon l-iffirmar f'N'Djamena fit-13 ta' Awissu 2007 mill-partiti politiċi kollha taċ-Ċad tal-ftehma bil-ghan li jissahħaħ il-proċess demokratiku fiċ-Ċad,
- J. filwaqt li jinnota l-isforzi mill-esponenti fir-regjun sabiex tinstab soluzzjoni għall-kunflitt intern fiċ-Ċad mal-gruppi li ma ffirmawx l-ftehma preċedenti;
  - 1. Ifakkar li l-ebda missjoni ta' żamma tal-paċi fil-parti tal-lvant taċ-Ċad u fil-parti tat-tramuntana tar-RAĊ ma jista' jkollha suċċess mingħajr proċess ġenwin ta' rikonċiljazzjoni politika;
  - 2. Għalhekk jistieden lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lin-NU sabiex jikkoordinaw l-isforzi tagħhom biex jinholqu l-kundizzjonijiet li bihom il-partiti differenti fil-kunflitt fir-regjun usa' ta' Darfur/tal-lvant taċ-Ċad/tat-Tramuntana tar-Repubblika Afrikana Ċentrali jkun jistgħu jsibu soluzzjoni politika li ġġib fit-tmiem in-nuqqas ta' sigurtà u d-diżastru umanitarju sussegwenti, u għaldaqstant ikun iktar faċli li r-refuġjati u l-persuni li kellhom jitolqu arthom jirritornaw fil-postijiet ta' l-origini tagħhom;
- 3. Jagħti l-approvazzjoni tiegħu għat-tnedija ta' l-operazzjoni ta' l-ESDP, li se ddum sena, fin-

naħa tal-lvant taċ-Ċad u fin-naħa tat-tramuntana tar-RAC, iżda l-ghoti ta' l-approvazzjoni aħħarija tiegħu għaliha tkun bil-kundizzjoni li l-punti li ġejjin jitwettqu:

- (a) il-missjoni tal-forza Ewropea (EUFOR) trid toħloq il-kundizzjonijiet għal ambjent sikur għax-xogħol tal-forza tal-pulizija tan-NU, għar-ritorn ta' persuni li kellhom iħallu arthom f'pajjiżhom stess, għall-provvista ta' għajnuna umanitarja, għall-moviment hieles tal-persunal umanitarju u għat-tkomplija tad-djalogu bejn il-forzi politiċi fir-regjun,
  - (b) huwa ferm importanti li l-EUFOR titqies bħala imparzjali; għalhekk il-EUFOR għandha tkun magħmula minn elementi varji u l-Istati Membri għandhom jikkontribwixxu t-truppi meħtieġa malajr kemm jista' jkun;
  - (c) fl-istess waqt, sabiex tevita li hija stess tispicċa fil-mira, il-EUFOR trid tibqa' newtrali fir-rigward tas-sitwazzjoni politika kumplessa fir-regjun billi tevita li tiġi involuta f'taqbidiet bejn l-awtoritajiet governattivi u l-gruppi ribelli,
  - (d) b'konformità shiħa mal-prinċipji tal-ligi umanitarja internazzjonali, il-EUFOR m'għandhiex tiġi involuta jew tindahal fil-ħidma mwettqa mill-NGOs li jinsabu fiċ-Ċad u fir-RAC, sabiex ma tpoġġihomx f'periklu,
  - (e) il-EUFOR trid tistabilixxi koordinazzjoni effettiva ma' l-UNAMID sabiex tiproteġi z-zona li hija responsabbli għaliha bl-iktar mod effiċjenti;
  - (f) Il-ħidma ta' l-EUFOR għandha sservi bħala deterrent, jiġifieri li għandu jkollha mandat b'saħħtu, skond il-Kapitolu VII tal-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti u regoli ċari ta' ingaġġ li jippermettu l-użu tal-forza meta dan ikun meħtieġ, l-aktar f'każi ta' attakki kontra nies ċivili, kampijiet tar-rifugjati u villaġġi, haddiema umanitarji u ufficjali tal-pulizija tan-NU, kif ukoll għad-difiża proprja,
  - (g) sabiex tiskuraġġixxi kwalunkwe aggressur potenzjali, il-EUFOR għandu jkollha n-numru meħtieġ ta' suldati u tkun mghammra kif xieraq. Hija għandha tkun kapaċi tassikura l-linji ta' provvista u twettaq patrols fuq distanzi twal permezz ta' vetturi armati, elikopters (inkluzi elikopters ta' l-attakk) u ajruplani ta' tkixxif;
  - (h) il-EUFOR trid titqies bħala forza li tgħaqqad, b'mandat temporanju. Għalhekk għandha tiġi ddefinita strateġija ċara ta' hrug qabel ma tibda l-operazzjoni, li għandha taħseb għas-sostituzzjoni ta' l-EUFOR b'operazzjoni suċċessur (UA, NU jew forza ibrida) sabiex tipprovi għall-konklużjoni b'suċċess tal-mandat tagħha u r-ritorn fil-ħin tat-truppi impenjati;
4. Jiddispjaċih li għal bosta raġunijiet din l-operazzjoni ta' l-ESDP ma tistax titwettaq miċ-ċentru ta' l-operazzjonijiet ta' l-Unjoni Ewropea fi Brussell, li għadu kif twaqqaf;
5. Jenfasizza li l-approvazzjoni aħħarija ta' l-operazzjoni tkun bil-kundizzjoni li jinżamm informat bis-shiħ dwar il-fażijiet differenti fit-tħejjija ta' l-operazzjoni (Kunċett ta' l-Immaniġġjar tal-Kriżi, Azzjoni Kongunta, Kunċett ta' l-Operazzjonijiet, Pjan ta' l-Operazzjonijiet, Proċess ta' Generazzjoni tal-Forzi, eċċ.);

6. Jagħti iŧruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi din ir-Riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Unjoni Afrikana, lis-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti u lill-Presidenti, lill-Gvernijiet u lill-Parlamenti taċ-Ċad, tar-Repubblika Afrikana Ċentrali u tas-Sudan.